

Protokoll fört vid sammanträde för vuxenutbildningsutskottet

Tid torsdag 16 februari 2023 kl. 10.00 – 12.00

Plats distansmöte via Teams

Närvarande	Peter Ericsson (KD)	ordförande	Pajala	§§ 1 – 17
	Roland Boman (FJK)	ledamot	Jokkmokk	§§ 1 – 17
	Krister Pounu (KD)	ledamot	Kiruna	§§ 1 – 17
	Emilia Töyrä (S)	ledamot	Kiruna	§§ 1 – 12
	Emilia Töyrä (S)	ej tj. ledamot		§§ 13 – 17
	Ann-Mari Mäki Larsson (FrS)	ej tj. ledamot	Pajala	§§ 1 – 12
	Ann-Mari Mäki Larsson (FrS)	ledamot		§§ 13 – 17

Övriga deltagande	Marie Kuoljok	vux.chef		§§ 1 – 17
	Ingela Blomstam	rektor		§§ 1 – 17
	Roger Kero	rektor		§§ 1 – 17
	Susanne Andersson	rektor		§§ 1 – 17
	Mari Carlsten	rektor, sekreterare		§§ 1 – 17

Underskrifter**Ordförande**

Peter Ericsson

Justerare

Emilia Töyrä §§1 – 12

Krister Pounu §§13 – 17

Sekreterare

Mari Carlsten

Innehåll

§1 Val av ordförande och vice ordförande.....	3
§2 Sammanträdet öppnande	3
§3 Godkännande av dagordning	3
§4 Val av justerare.....	3
§5 Föregående protokoll	3
§6 Politikerutbildning	4
§7 Redovisning behovsinventering och behovsdialog samt beslut om kursutbud för yrkesvux	5
§8 Beviljade yrkesvuxplatser	7
§9 Förslag övergripande mål och verksamhetsmål 2023.....	8
§10 Antagning Yrkesföreläsare.....	9
§11 Skolinspektionen återsrapportering	10
§12 Projekt	11
§13 Ny lag inom vuxenutbildningen.....	13
§14 Uppföljning politiska beslut.....	14
§15 Information om sammanträdesdatum.....	15
§16 Övriga frågor.....	15
Bilagor.....	16

§1 Val av ordförande och vice ordförande

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att enhälligt välja Peter Ericsson (KD) Pajala till ordförande
- Att enhälligt välja Krister Pounu (KD) Kiruna till vice ordförande

§2 Sammanträdet öppnande

Ordförande Peter Ericsson öppnar mötet.

§3 Godkännande av dagordning

Dagordningen godkännes och lägges till handlingarna.

§4 Val av justerare

Att justera protokollet jämte ordförande väljs Emilia Töyrä (s) Kiruna.

§5 Föregående protokoll

Marie Kuoljok vuxenutbildningschef föredrar för föregående protokoll.

Förslag till beslut

Ordförande föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga protokollet med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga protokollet med godkännande till handlingarna.

§6 Politikerutbildning

Mari Carlsten presenterar första delen i politikerutbildningen som har till syfte att förklara hur vuxenutbildningen styrs samt belyser huvudmannens ansvar och uppdrag enligt skollag och andra styrdokument.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen godkännande till handlingarna.

§7 Redovisning behovsinventering och behovsdialog samt beslut om kursutbud för yrkesvux

Marie Kuoljok vuxenutbildningschef föredrar för genomförd behovsdialog och behovsinventering. Syftet är att få ett brett underlag med information kring rekryteringsbehoven på kort och lång sikt både inom offentlig och privat sektor samt strategiskt utbildningsbehov så att Lapplands Lärcentras utbildningsutbud ska matcha arbetsmarknadens behov av utbildning på gymnasial-, YH- och högskolenivå.

Följande källor är använda:

- Utvecklingsgrupper/yrkesråd
- Dialog med näringslivsbolag, företag, och representanter i kommunerna
- Ledningsgrupper från Yh-utbildningar i egen regi
- Egen enkät, Kompetenskartläggning YH, i samverkan med Akademi Norr, samt enkät "Digital mognad" med Akademi Norr och Umeå universitet
- Prognoser och rapporter från myndigheter ex Arbetsförmedlingens prognos 2020, SCB Trender och prognoser, Skolverkets lärarprognos
- Branschorganisationers undersökningar kring kompetensbehov
- Enskilda individers önskemål

Följande yrkesutbildningar inom yrkesvux är framtagna till 2023 års behovsinventering:

Bygg, fastighet och underhåll	<ul style="list-style-type: none"> • Betongarbetare • Golvläggare 	<ul style="list-style-type: none"> • Saneringstekniker • Träarbetare 	<ul style="list-style-type: none"> • Målare* • Plattsättare
Ekonomi, juridik och administration	<ul style="list-style-type: none"> • Marknadsförings-assistent • Administratör 	<ul style="list-style-type: none"> • HR-assistent • Inköpsassistent 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi- och redovisnings-assistent • Säljstöd företagsförsäljning
Energi och hållbarhet Industri, teknik och tillverkning	<ul style="list-style-type: none"> • Automationstekniker • Distributionselektriker • Vattenkraftstekniker* 	<ul style="list-style-type: none"> • Industrielektriker • Installationselektriker 	<ul style="list-style-type: none"> • Industrimekaniker drift och underhåll* • Larm- och säkerhetstekniker
Hotell, turism och restaurang	<ul style="list-style-type: none"> • Hotell och turism • Kock • Kock storhushåll 	<ul style="list-style-type: none"> • Receptionist • Restaurang & livsmedel 	<ul style="list-style-type: none"> • Guide på hundspannsföretag • Guide på islandshästföretag
Hälsa, vård och social omsorg	<ul style="list-style-type: none"> • Vårdbiträde 	<ul style="list-style-type: none"> • Undersköterska 	
Logistik, säkerhet och transport	<ul style="list-style-type: none"> • Maskin- och anläggningsförare* 	<ul style="list-style-type: none"> • Maskin- och anläggningsförare* • Yrkesförare buss 	<ul style="list-style-type: none"> • Maskin- och anläggningsförare* • Yrkesförare buss • Yrkesförare lastbil
Pedagogik och lärande	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetsledare fritids-hem 	<ul style="list-style-type: none"> • Barnskötare/ elevassistent 	
Spel, IT, kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> • IT och datorkurser - Dator och nätverksteknik, - Datorteknik 1a&1b - Digital kommunikationsteknik - Digitalt skapande 1&2 	<ul style="list-style-type: none"> - Grafisk kommunikation 1&2 - Gränssnittsdesign - Nätverksadministration - Nätverksteknik 	<ul style="list-style-type: none"> - Programhantering - Programmering 1&2 - Webserverprogrammering 1&2 - Webbutveckling 1&2

Susanne Andersson rektor presenterade Lapplands lärcentras jobbspår. De består av kortare orienteringskurser på 200 poäng (10 veckor heltid eller 20 veckor halvtid) och finns inom följande yrkesområden:

- Vård och omsorg
- Skola och förskola
- Restaurang och storhushåll
- Service och handel
- Lokalvård/kost
- Fastighetsservice/utemiljö
- Serviceassistent inom vård och omsorg
- Industri – mekanik, fordon eller underhåll

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen om behovskartläggning och behovsdialog med godkännande till handlingarna
- Att enligt förslag ta beslut om utbildningsutbud på yrkesvux

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen om behovskartläggning och behovsdialog med godkännande till handlingarna.
- Att enligt förslag ta beslut om utbildningsutbud på yrkesvux

§8 Beviljade yrkesvuxplatser

Mari Carlsten, rektor, föredrar antalet beviljade yrkesvuxplatser för 2023. Platserna finansieras till 70% med statsbidrag från Skolverket och 30 % medfinansiering med egna kommunala medel.

Beviljade utbildningsplatser 2023	Antal
Yrkesvux	177 (124 Skolverket +53 medfinansieras)
Yrkesvux kombination sfi/sva	17
Yrkesförare buss	10
Yrkesförare lastbil	40
Lärling	40

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen godkännande till handlingarna.

§9 Förslag övergripande mål och verksamhetsmål 2023

Marie Kuoljok vuxenutbildningschef föredrar förslag till verksamhetsmål för Lapplands lärcentra 2023 med utgångspunkt av nationella styrdokument som Skollag, Läroplan för vuxenutbildningen, Förordning för vuxenutbildningen samt vision och mål för Lapplands lärcentra. Verksamhetsmålen kopplas även till Lapplands kommunalförbunds värdegrundsmål.

Vision

Sveriges ledande lärcentra

Övergripande mål:

- Goda förutsättningar för studerande
- Efterfrågade utbildningar med kvalitet och flexibilitet
- En effektiv organisation

Verksamhetsmål 2023:

- Avbrott inom Sfi ska ligga i paritet eller lägre än Norrbotten
- Avbrott inom grundläggande vuxenutbildning ska ligga i paritet eller lägre än Norrbotten.
- Avbrott inom gymnasial vuxenutbildning ska ligga i paritet eller lägre än Norrbotten.
- 80 % av kursutvärderingarna ska visa på nöjda studerande
- 80 % av de studerande på yrkeshögskola får arbete efter utbildningen
- 80 % av de studerande på sammanhållen yrkesutbildning i egen regi får arbete efter utbildningen.
- Öka digital tillgänglighet genom införande av digitala blanketter och mötesbokningar

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att godkänna att förslag till verksamhetsmål läggs fram till direktionen för beslut.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att godkänna att förslag till verksamhetsmål läggs fram till direktionen för beslut.

§10 Antagning Yrkesförare

Ingela Blomstam rektor föredrar antagning yrkesförarutbildning med sista ansökningsdag 2022-02-08. Kursstart 2023-03-12

Antal sökande /ort:

Gällivare: 10 lastbil, 3 buss

Pajala: 2 lastbil

Jokkmokk: 2 lastbil

Kiruna: 8 lastbil

Yrkesförare persontransport - buss

Antal behöriga sökande: 3 st.

Yrkesförare godstransport - lastbil

Antal behöriga sökande: 21 st.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att anta de 3 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare persontransport/buss.
- Att anta de 21 behörigt sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare godstransport.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att anta de 3 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare persontransport/buss.
- Att anta de 21 behörigt sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare godstransport.

§11 Skolinspektionen återsrapportering

Ingela Blomkvist, rektor, föredrar Skolinspektionens beslut efter kvalitetsgranskningen av undervisningen inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare vid Lapplands Lärcentra Gällivare med Lapplands kommunalförbund som huvudman.

Granskningen är uppdelad i två områden. Inom varje område har Skolinspektionen definierat ett antal kvalitetskriterier som beskriver undervisning av god kvalitet inom området. För varje område gör Skolinspektionen en sammantagen bedömning av undervisningen i förhållande till kvalitetskriterierna.

Beslut: Skolinspektionen gör följande bedömning vid Lapplands Lärcentra i relation till framtagna kvalitetskriterier:

Område 1: Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål.

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området fungerar väl och har inte identifierat något utvecklingsområde.

Område 2: Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området fungerar väl och har inte identifierat något utvecklingsområde.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen om Skolinspektionens beslut med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen om Skolinspektionens beslut med godkännande till handlingarna.

§12 Projekt

Marie Kuoljok vuxenutbildningschef föredrar sökta samt pågående projekt inom Lapplands Lärcentra.

Koordinerad kraftsamling i glesbygd

Projektet finansieras med ESF-medel. Lapplands Lärcentra är samverkanspart men projektet ägs av Akademi Norr. 17 kommuner, Luleå tekniska universitet, Mittuniversitetet, Umeå universitet, Företagarna i Norrbotten och Företagarna i Västerbotten deltar i projektet. Syftet är en stärkt operativ förmåga att koordinera insatser kring eftergymnasial utbildning i regionen. De som bor i glesbygd ska ges bättre möjligheter att ta det av eftergymnasial utbildning. Kommuner och företag får genom detta bättre möjlighet att rekryterad utbildad personal.

Vuxenutbildningsutskottet skall utse en representant till styrgruppen för Koordinerad kraftsamling i glesbygd. Under sittandes möte beslöts att ordförande deltar vid första mötet. Val av representant till styrgruppen beslutas vid nästa vuxenutbildningsutskott i maj.

LEVA Lyfta Erfarenhet genom Validering

Lapplands Lärcentrat är projektägare och socialtjänstverksamheterna i LKF- kommunerna deltagande aktörer. Projektet finansieras med ESF-medel. Målet med projektet är att ta fram en effektiv och kvalitetssäkrad valideringsmodell som möjliggör för anställda inom vård-och omsorgen, men som saknar en fullständig undersköterskeutbildning, att validera sina kunskaper.

Styrgrupp:

Lapplands Lärcentra

Mari Carlsten, rektor Kiruna

Ingela Blomstam, rektor Gällivare

Susanne Andersson, rektor Jokkmokk

Roger Kero, rektor Pajala

Medlemskommunerna, äldreomsorgen:

Britt Lund, enhetschef Kiruna kommun

Anneli Roosimägi, enhetschef Kiruna kommun

Maria Johansson, enhetschef Jokkmokks kommun

Anna-Greta Kwickström, enhetschef Jokkmokks kommun

Eva-Maria Labba, enhetschef Gällivare kommun

Agneta Rantatalo, enhetschef Pajala kommun

LINN Lärcentrumsamverkan i norra Norrland

Lärcentrum i Norr- och Västerbotten har inför 2023 gått in med en gemensam ansökan till Skolverket för att utveckla lärcentrum och blivit beviljade medel för digitala ekosystem. Målet är att lärcentrum i Norrbotten och Västerbotten ska ligga i framkant med tillgång till teknisk utrustning för att tillgängliggöra flexibla och likvärdiga lärmiljöer, fortbilda personal inom fjärr- och distansundervisning (pedagogisk och digital kompetens) och utveckla digitala tjänster/plattformar, exempelvis utveckling av e-vägledning och digital marknadsföring av utbildningsutbud.

FRO Fonden för en Rättvis Omställning

Utlysning av Tillväxtverket som huvudsökande Luleå tekniska universitet fick avslag på. Målgruppen var underleverantörer i stål och /-eller metallindustrin. Sökande: Luleå tekniska universitet, Vuxenutbildningen Luleå, Boden, Skellefteå, Lapplands Lärcentra och näringslivsbolagen i Boden och Luleå, Svenskt Näringsliv, Region Norrbotten, Region Västerbotten samt Norrbottens kommuner. Dock fick IUC sitt projekt beviljat av Tillväxtverket och de verkar i våra kommuner.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen om projekt med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen om projekt med godkännande till handlingarna.
- Att utse en representant till styrgruppen för Koordinerad kraftsamling i glesbygd vid vuxenutbildningsutskottet i maj.

§13 Ny lag inom vuxenutbildningen

Marie Kuoljok vuxenutbildningschef föredrar för en ny lag inom vuxenutbildningen som börjar gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025.

Reformen handlar om nya bestämmelser för planering och dimensionering av den gymnasiala utbildningen för gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. Reformen syftar till att öka det tillgängliga utbudet av utbildning på gymnasial nivå, underlätta ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden och förbättra kompetensförsörjningen till välfärd och näringsliv.

Reformen i korthet:

Arbetsmarknadens behov ska få betydelse när kommuner, enskilda huvudmän och regioner planerar och dimensionerar vissa utbildningar inom gymnasieskolan och kommunal vuxenutbildning (komvux). De nya bestämmelserna i skollagen innebär att kommunerna ska ta hänsyn till både vuxnas efterfrågan och behov av utbildning, samt arbetsmarknadens behov när de bestämmer vilken yrkesutbildning och hur många platser de ska erbjuda.

Kommunerna ska samverka genom avtal med minst två andra kommuner om planering, dimensionering och erbjudande av utbildning i ett primärt samverkansområde. Det är även möjligt att sluta sekundära avtal med kommuner utanför samverkansområdet eller regioner.

Det ska vara möjligt att fritt söka till de yrkesämnena och sammanhållna yrkesutbildningar inom komvux som erbjuds i det primära samverkansområde som den sökande är hemmahörande i.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen om planering och dimensionering med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen om planering och dimensionering med godkännande till handlingarna.

§14 Uppföljning politiska beslut

Marie K föredrar för de beslut som är tagna av Vuxenutbildningsutskottet under 2022. Alla beslut utom ett är verkställt, det beslutet är pågående och Lapplands Lärcentra arbetar vidare med verkställandet genom projektet LEVA.

2022-4 §42 Skyddad yrkestitel undersköterska samt information om äldreomsorgslyftet
Att uppdra åt lärcentra att ta fram en metod för validering mot vårdbiträde i LC regi.
Att ta fram och delge ett material åt kommunerna hur man kan studera och validera till undersköterska i kombination med arbete samt möjlighet till stöd i studiehörna.

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att följa upp det beslut som är pågående i februari 2024
- Att lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att följa upp det beslut som är pågående i februari 2024
- Att lägga informationen med godkännande till handlingarna.

§15 Information om sammanträdesdatum

Marie Kuoljok föredrar kommande möten för vuxenutbildningsutskottet under 2023

- 25/5 klockan 10-00-12.00
- 28/11 klockan 13.00-15.00

Förslag till beslut

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet

- Att lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Beslut

Vuxenutbildningsutskottet beslutar

- Att lägga informationen med godkännande till handlingarna.

§16 Övriga frågor

Inga övriga frågor

§17 Mötets avslutande

Ordförande tackar för dagens möte.

Bilagor

Bilaga 1: Förslag till prioritering av utbildningsutbud

Bilaga 2: Förslag verksamhetsmål 2023

Bilaga 3: Antagning yrkesförare

Bilaga 4: Beslut efter kvalitetsgranskning från Skolinspektionen av SFI vid Lapplands Lärcentra Gällivare

Bilaga 5: Uppföljning politiska beslut

Lapplands Kommunalförbund

Kansliet

Marie Kuoljok

Förslag till prioritering av utbildningsutbud för Lapplands Lärcentra 2023 samt redovisning av behovskartläggning och behovsdialog.

1. Inledning och syfte

Kompetensförsörjningen är en av de viktigaste utmaningarna för regionens utveckling. För att möjliggöra att kvalificerad arbetskraft finns tillgänglig för arbetsgivare behövs ett brett utbildningsutbud som både är attraktiv och tillgänglig för våra medlemskommuners invånare. Lapplands Lärcentra sammanställer varje år utbildningsbehov med utgångspunkt från flera olika källor för att det ska bli heltäckande och omfattande analys som möjligt samt med hänsyn till:

- Rekryteringsbehoven på kort och lång sikt, ex pensionsavgångar
- Strategiska utbildningsbehov

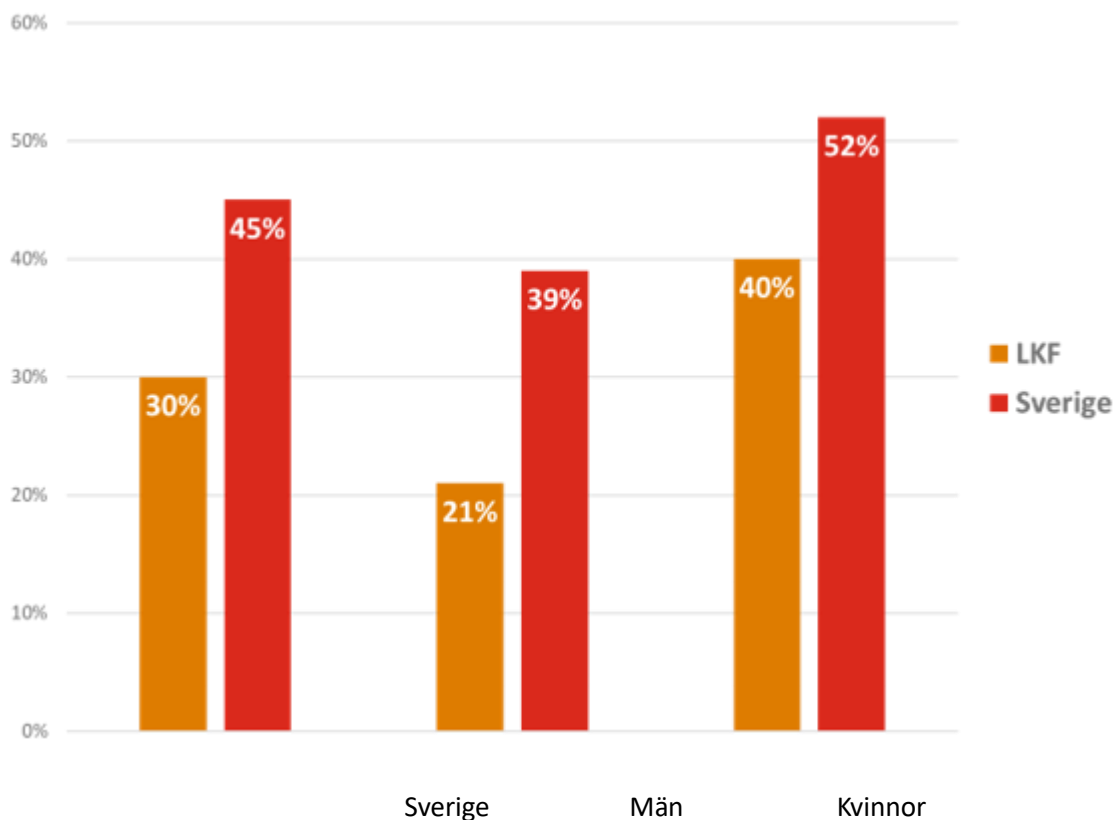
Lapplands kommunalförbund är ett kommunalförbund som ägs av kommunerna Gällivare, Jokkmokk, Kiruna och Pajala. Inom förbundet bedriver Lapplands Lärcentra utbildning för vuxna samt gränsöverskridande samverkan genom kommunalförbundet Akademi Norr med ytterligare 12 kommuner i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Västernorrlands län. Syftet med samverkan mellan Lapplands Lärcentra och Akademi Norr är att initiera, samordna och genomföra högre eftergymnasial utbildning i förbundens kommuner.

Som många redan är insatta i kommer det att finnas ett stort rekryteringsbehov i Norrbotten och Västerbotten kommande år. Mycket är kopplat till den gröna omställningen med förnybar energi, elektrifiering och fossilfritt stål. Detta gör att brist uppstår i andra branscher och sektorer. Andelen personer i åldern 20-65 år har minskat med mellan 1-15 % de senaste fem åren och i kombination med kommande pensionsavgångar kommer stora anställningsbehov att fortskrida. Både Norrbotten och Västerbotten har lägre arbetslöshet än snittet för riket och detta i kombination med stora pensionsavgångar kommer inflyttning av människor att vara avgörande för att vi ska klara av kompetensförsörjningen framöver.

Tillgången och tillgängligheten till eftergymnasial utbildning inom förbundets kommuner är begränsad inom flera områden, det är långa avstånd till lärosäten och ex att skriva högskoleprovet i den egna hem-kommunen är endast möjlig inom förbundets kommuner om du är bosatt i Kiruna kommun.

Figur: Andelen i befolkningen med eftergymnasial utbildning

Tabell: Andelen i befolkningen med eftergymnasial utbildning – Jämförelse mellan LKF-regionen och Sverige 2021 i åldern 25-64 år

Gymnasieutbildning som högsta avslutade utbildning är vanligast inom förbundets kommuner och så även för hela Norrbotten. Andelen i befolkningen år 2021 med eftergymnasial utbildning uppgår till 30 % i åldern 25-64 år inom förbundets kommuner, medan motsvarande andel uppgår till 45 % i Sverige.

För att möjliggöra att kvalificerad arbetskraft finns tillgänglig på arbetsmarknaden inom förbundets kommuner behövs ett brett utbildningsutbud som både är attraktivt och tillgängligt för våra invånare. En god utbildning skapar en grund att stå på och ger människor större möjligheter i livet och gör det möjligt att byta yrkesbana i framtiden om den så önskar. Det måste finnas fler möjligheter till distansutbildning för att utbilda sig samtidigt som man arbetar. Det livslånga lärandet och att fler får möjlighet att yrkesväxla är en förutsättning för tillväxt för näringslivet inom förbundets kommuner.

Lapplands Lärcentra arbetar utifrån en fastställd modell för behovsinventering. Modellen bygger på att i samverkan med andra aktörer som näringslivsbolag, branschföreträdare, organisationer och arbetsförmedlingen, identifiera och sammanställa utbildningsbehoven inom näringsliv och den offentliga sektorn. Utbildningsbehoven stäms även av med förbundets kommuner samt med enskilda arbetsgivare. En betydande plattform för kompetensförsörjning är de utvecklingsgrupper Lapplands lärcentra driver inom områdena:

TIS – teknisk utbildning i samverkan

Företag som medverkar LKAB, Boliden, Vattenfall, Alteco, Gisab, Infranord, Gällivare energi, LTU, LG och LC.

Utvecklingsgrupp skola

Skolchef eller "ombud" från varje kommun, LG, LC

Utvecklingsgrupp vård och omsorg

Socialchef eller "ombud" från varje kommun, Region Norrbotten, LG och LC.

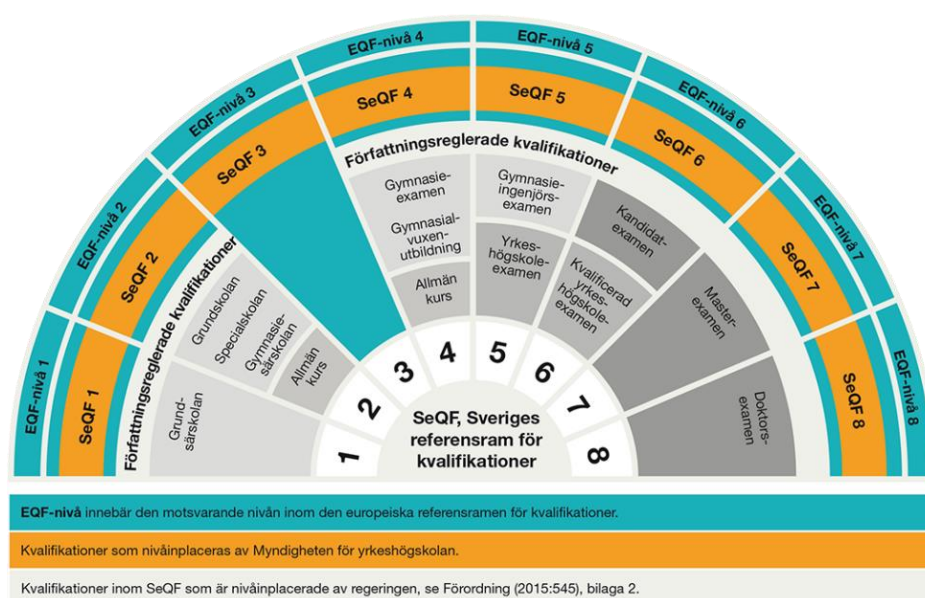
Utvecklingsgrupperna har till syfte att från de olika verksamheterna lyfta behovet av kompetensutveckling och utbildning för att bidra till en mer träffsäker matchning av efterfrågan på kompetens och tillgängliga utbildningar inom förbundets kommuner. Deltagarna utgörs av representanter från kommunernas olika förvaltningsområden, Region Norrbotten samt representanter från företag inom förbundet.

Det finns även en nära samverkan med olika branscher för att bedriva yrkesutbildningar på gymnasial- och yrkeshögskolenivå. Utbildningarna kräver yrkesråd samt ledningsgrupper där företagen har möjligheter att påverka utbildningarna.

2. Sveriges referensram för kvalifikationer

Sveriges referensram för kvalifikationer, SeQF, är indelad i åtta nivåer som visar hur avancerade kunskaper, färdigheter och kompetenser är på respektive nivå. I nedanstående prioritering tillämpar vi denna referensram för ökad transparens och möjliga jämförelser mellan olika utbildningsinsatser framöver.

3. Efterfrågade utbildningar med förslag till prioritering 2023

Sammanfattningsvis är vår bedömning att både rekryterings- och utbildningsbehoven inom förbundets kommuner är stora och väntas bli ännu större. Digitalisering och hållbarhet är viktiga delar i alla utbildningar. Kompetensbristen återfinns inom de flesta branscher i varierande grad. Utöver fortsatt stora behov i hela Norrbotten inom pedagogiskt arbete, hälsa- och sjukvård och socialt arbete, så har förbundets kommuner stora behov inom yrkeskategorierna:

- Bygg, fastighet och underhåll
- Ekonomi, juridik och administration
- Energi och hållbarhet
- Industri, teknik och tillverkning
- Logistik och transporttjänster
- Spel, IT & kommunikation

Nedanstående tabell visar yrkesområden med förslag på prioriterade utbildningar 2023.

*Visar på en utbildning vi inte har marknadsfört eller funnits tillgänglig föregående år.

Tabell: Yrkesområden med prioriterade utbildningar 2023			
	Högskolenivå (SeQF nivå 6-8)	Yrkeshögskolenivå (SeQF nivå 5-6)	Gymnasial nivå (SeQF nivå 4)
Bygg, fastighet & underhåll	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnadsingenjör hållbart byggande • Energiingenjör, hållbara fastigheter • Miljöstrateg, mark, vatten och samhällsutveckling • Projektledare 	<ul style="list-style-type: none"> • Byggnadsingenjör digitalt byggande • Byggproduktionsledare ROT* • Fastighetsförvaltare* 	<ul style="list-style-type: none"> • Betongarbetare • Golvläggare • <i>Målare (Lärling pågående arb)*</i> • Plattsättare • Saneringstekniker • Träarbetare • <i>Träarbetare* (Lärling pågående arb)</i>
Ekonomi, juridik & administration	<ul style="list-style-type: none"> • Beteendevetenskapligt program • Ekonomiprogrammet • Entreprenöriellt företagande* • Industriell ekonomi* • Ledarskap och organisation* 	<ul style="list-style-type: none"> • Redovisningskonsult 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomi- och redovisningsassistent • HR-assistent • Inköpsassistent • Marknadsföringsassistent • Säljstöd företagsförsäljning

<p>Energi & hållbarhet</p> <p>och</p> <p>Industri, teknik & tillverkning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Automationsingenjör • Elkraftsingenjör • Högskoleingenjör • Processoperatör 	<ul style="list-style-type: none"> • Automationstekniker inrikt drift och underhåll av digitala produktionssystem • Bergmaterialingenjör • Certifierad produktionstekniker* • Drifttekniker, Kraft & Värme/Process* • El- och automationsingenjör • Internationell svetspecialist* • Processtekniker Smart industri* • Produktionslogistiker* • Produktionstekniker Automatiserade tillverkningsprocesser • Produktionstekniker Digitalisering och datorstödd tillverkning* • Tekniker hållbar batteritillverkning* • Underhållsingenjör* • Ventilationsingenjör • VVS- och energiingenjör 	<ul style="list-style-type: none"> • Automationstekniker • Distributionselektriker • Industrielektriker • Installationselektriker • <i>Installationselektriker* (Lärling pågående arb)</i> • Industrimekaniker drift och underhåll* • Larm- och säkerhetstekniker • Vattenkraftstekniker*
<p>Hotell, restaurang & turism</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Affärsutvecklare Besöksnäring* • Arctic Hospitality Leader* 	<ul style="list-style-type: none"> • Guide på hundspanssföretag och islandshästföretag • Kock + kock storhushåll • Receptionist

			<ul style="list-style-type: none"> • Restaurang & livsmedel
Hälsa, vård & social omsorg	<ul style="list-style-type: none"> • Arbetsterapeut • Polis • Röntgensjuksköterska • Sjuksköterska • Socionom • Specialistsjuksköterska 	<ul style="list-style-type: none"> • Ambulanssjukvårdare • Behandlingspedagog • Demens-och äldrepsykiatrispecialiserad undersköterska • Medicinsk sekreterare • Socialpedagog* • Specialistsjuksköterska multisjuka äldre* • Stödpedagog • Tandsköterska* 	<ul style="list-style-type: none"> • Vårdbiträde • Undersköterska

Logistik, säkerhet & transport		<ul style="list-style-type: none"> • Järnvägstekniker/kvalificerad bantekniker* • Järnvägstekniker/kontaktledningstekniker* • Järnvägstekniker/kvalificerad signaltekniker* <p>Tekniker tunga maskiner och fordon</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Maskin- och anläggningsförare* • Yrkesförare buss • Yrkesförare lastbil
Pedagogik & lärande	<ul style="list-style-type: none"> • Förskollärare • Grundskole- och gymnasielärare • Kompletterande lärarutbildning • Specialpedagog • Studie- och yrkesvägledare* • Yrkeslärare • Ämneslärare 		<ul style="list-style-type: none"> • Aktivitetsledare fritidshem • Barnskötare/elevassistent

Spel, IT & kommunikation	<ul style="list-style-type: none"> • Digital tjänstutveckling* • Informationssäkerhet* • IT, projektledning och affärssystem* • Systemvetenskap • Webbutveckling 	<ul style="list-style-type: none"> • IT-projektledare • IT-säkerhetsspecialist* • Systemutvecklare .net med AI-kompetens* 	<ul style="list-style-type: none"> • IT och datorkurser -Dator och nätverksteknik, -Datorteknik 1a&1b -Digital kommunikations-teknik -Digitalt skapande 1&2 -Grafisk kommunikation 1&2 -Gränssnittsdesign -Nätverksadministration -Nätverksteknik -Programhantering -Programmering 1&2 -Webserverprogrammering 1&2 -Webbutveckling 1&2
-------------------------------------	---	--	---

Utöver ovanstående utbildningar tillhandahålls en bredd av teoretiska nationella kurser samt jobbspår inom följande områden:

- Assistent inom vård och omsorg
- Fastighetsskötsel utemijlö
- Förskola och skola
- Industri
- Lokalvård
- Restaurang och storhushåll
- Service och handel
- Vård och omsorg

På vår hemsida finns fler högskoleutbildningar på distans presenterade utöver de prioriterade för att ge ett brett utbildningsutbud till våra kommuninvånare.

Lapplands Lärcentras kommer i samarbete med förbundets kommuner att marknadsföra yrkesområden och efterfrågade kompetenser utifrån föreslagna prioriterade områden och påvisa olika vägar till utbildning inom olika nivåer dvs gymnasial-, yrkeshögskole- eller högskolenivå. Under verksamhetsåret kan fler kompetenser komma att lyftas upp i dialog med näringslivet och offentlig sektor.

Förslag till beslut:

Kansliet föreslår vuxenutbildningsutskottet besluta

- att lägger information om behovskartläggning och behovsdialog med godkännande till handlingarna
- att enligt förslag ta beslut om utbildningsutbud på yrkesvux

Marie Kuoljok

Vuxenutbildningschef Lapplands lärcentra

Förslag till verksamhetsmål för Lapplands Lärcentra 2023

Verksamhetsmål för Lapplands Lärcentra 2023 föreslås med utgångspunkt av nationella styrdokument som Skollag, Läroplan och Förordning för vuxenutbildning samt vision och mål för Lapplands Lärcentra. Verksamhetsmålen kopplas även till Lapplands kommunalförbunds överordnade värdegrundsmål.

Vision

Sveriges ledande lärcentra

Övergripande mål

- Goda förutsättningar för studerande
- Efterfrågade utbildningar med kvalitet och flexibilitet
- En effektiv organisation

Verksamhetsmål 2023

- Avbrott inom Sfi ska ligga i paritet eller lägre än Norrbotten
- Avbrott inom grundläggande vuxenutbildning ska ligga i paritet eller lägre än Norrbotten.
- Avbrott inom gymnasial vuxenutbildning ska ligga i paritet eller lägre än Norrbotten.
- 80 % av kursutvärderingarna ska visa på nöjda studerande
- 80 % av de studerande på yrkeshögskola får arbete efter utbildningen
- 80 % av de studerande på sammanhållen yrkesutbildning i egen regi får arbete efter utbildningen.
- Öka digital tillgänglighet genom införande av digitala blanketter och mötesbokningar

Förslag till beslut

Kansliet föreslår direktionen besluta

Att fastställa föreslagna verksamhetsmål för Lapplands Lärcentra 2023

Marie Kuoljok

Vuxenutbildningschef

Bilaga 4

Vuxenutbildningsutskottet 2023-02-16

Marie Kuoljok
Ingela Blomstam

Förslag till antagning till Yrkesförare godstransport - lastbil

Sista ansökningsdag: 2023-02-08

Antal sökande: 22 st

Antal behöriga sökande: 21 st

Antal platser: 40 st

Inget urval har gjorts då samtliga behöriga sökande kan antas till den förberedande orienteringskursen. Ett godkänt resultat på orienteringskursen gör att eleven kan fortsätta på yrkesförarutbildningen.

Förslag till antagning till Yrkesförare persontransport - buss

Sista ansökningsdag: 2023-02-08

Antal sökande: 3 st

Antal behöriga sökande: 3 st

Antal platser: 10 st

Inget urval har gjorts då samtliga behöriga sökande kan antas till den förberedande orienteringskursen. Ett godkänt resultat på orienteringskursen gör att eleven kan fortsätta på yrkesförarutbildningen.

Förslag till beslut:

Kansliet föreslår Vuxenutbildningsutskottet:

att anta de 21 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare godstransport - lastbil.

att anta de 3 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare persontransport – buss.

Marie Kuoljok
Vuxenutbildningschef

Lapplands kommunalförbund
maj-lis.ejderlof@lapplands.se
marie.kuoljok@lapplands.se

2022-12-09
Dnr 2021:7631

Beslut

---

efter kvalitetsgranskning av undervisningen
inom kommunal vuxenutbildning i svenska för
invandrare vid Lapplands Lärcentra med Lapp-
lands kommunalförbund som huvudman

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning vid Lapplands Lärcentra, Gällivare avseende undervisningen inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare, komvux i sfi. I denna verksamhet har utbildning som bedrivs som närundervisning på kurs C och D inom studieväg 2 och 3 granskats. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att bedöma i vilken utsträckning undervisningen inom komvux i sfi stimulerar elevers möjligheter att lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk, som grund för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Det är huvudmannen för utbildningen, Lapplands kommunalförbund, som är ytterst ansvarig för att utbildningen håller kvalitet och eleverna får den utbildning de har rätt till.

Läsanvisning

Granskningen är uppdelad i två områden. Inom varje område har Skolinspektionen definierat ett antal kvalitetskriterier som beskriver undervisning av god kvalitet inom området. För varje område gör Skolinspektionen en sammantagen bedömning av undervisningen i förhållande till kvalitetskriterierna. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom området anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då också av huvudmannen. Om en verksamhet bedöms fungera väl begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer. I bilaga 2 finns beskrivet hur granskningen har genomförts. I bilaga 3 återfinns granskningens författningsstöd.

Beslut:

Skolinspektionen gör följande bedömning vid Lapplands Lärcentra i relation till framtagna kvalitetskriterier:

Område 1: Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området fungerar väl och har inte identifierat något utvecklingsområde.

Område 2: Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området fungerar väl och har inte identifierat något utvecklingsområde.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål

Inom detta område granskas i vilken utsträckning undervisningen stimulerar elevernas språkutveckling i enlighet med deras behov, förutsättningar och mål. Dels granskas att undervisningen utformas med inflytande från eleven och utgår från elevens behov, förutsättningar och mål, så att undervisningen kan individualiseras för att möta mångfalden av behov, förutsättningar och mål hos eleverna. Dels granskas att undervisningen innefattar flera och varierande arbetsätt och arbetsformer som främjar elevernas språkutveckling.

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området fungerar väl och har inte identifierat något utvecklingsområde.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att undervisningen i hög utsträckning stimulerar elevernas språkutveckling i enlighet med deras behov, förutsättningar och mål. Lärarna har god kännedom om eleverna och planerar och utformar en individanpassad undervisning som de också knyter till elevers behov, förutsättningar och mål med studierna. Eleverna får framföra vad de vill lära sig mer om samt på vilket sätt och lärarna inkluderar sedan elevernas synpunkter i planering och genomförande av undervisningen. Vidare visar granskningen att lärarna planerar och genomför en undervisning med god variation gällande arbetsätt och arbetsformer för att främja elevernas språkutveckling. Därutöver använder lärarna elevernas modersmål eller annat språk som stöttning för språkutveckling i svenska.

Undervisningen planeras och genomförs utifrån lärarnas kunskap om eleverna

Skolinspektionens granskning visar att lärarna har god kännedom om eleverna eftersom de arbetar strukturerat med den individuella studieplanen och inledande kartläggande samtal. Lärarna och rektorn beskriver i intervju att elevernas bakgrund, erfarenheter, kunskaper, vad de arbetar med för tillfället och vilka mål de har med studierna kartläggs i samband med att eleverna påbörjar sina studier inom komvux i sfi. Rektor berättar att det är lärarna som genomför kartläggningssamtalen och att studie- och yrkesvägledaren deltar vid dessa. Studie- och yrkesvägledaren är ansvarig för upprättandet av den individuella studieplanen. Lärarna berättar att de därefter gör en individuell pedagogisk planering och har, tillsammans med eleven, ett kompletterande, fördjupande samtal för att försäkra sig om uppgifterna och ställa kompletterande frågor. Läraren fyller då i en bilaga till den individuella

studieplanen där det bland annat framgår elevernas framtida planer/mål och bakgrund, nuläge och studietakt, studieteknik och studieförutsättningar samt särskilda intressen och/eller yrkesområden. Därutöver finns i bilagan ett anteckningsfält för uppföljning av studietid, närvaro och progression. Informationen som kommer fram vid samtalen ligger sedan till grund för den individanpassning lärarna gör i undervisningen, enligt både lärare och rektor. Redan vid kartläggningen kan det exempelvis komma fram information om att en elev har svårt att koncentrera sig eller behöver ta en paus ibland, berättar en lärare. Eleverna säger att de upplever att lärarna kontinuerligt tar reda på vad de kan och vad de behöver träna på genom att de pratar med eleverna och ger dem olika skrivuppgifter som lärarna ger dem återkoppling på.

Av granskningen framgår att lärarna planerar och utformar en individanpassad undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål. Eleverna berättar att de upplever att lärarna anpassar undervisningen utifrån kunskaper lärarna har om eleverna. Vissa elever lär sig snabbt och för andra tar det lite längre tid och därför anpassar läraren undervisningen utifrån den enskilda eleven, säger några elever. Till exempel uppger eleverna att de kan få tillgång till hjälpmedel och läromedel utifrån sina olika behov. Eleverna säger att de upplever att lärarna är tydliga med vad de förväntas lära sig på kursen. Av de elever som Skolinspektionen intervjuat säger samtliga att de får tillräckligt med stöd och hjälp från lärarna. Lektionsobservationerna som Skolinspektionen gör bekräftar att eleverna får ett aktivt lärarstöd genom att läraren är uppmärksam på vilka som behöver extra stöttning. Vid en av lektionerna är det två elever som just påbörjat kursen och därmed är nya i gruppen. Läraren ger dem extra stöd och introducerande förklaringar till vad de arbetade med under lektionen. Enligt lärarna har de möjlighet att ge eleverna individuell handledning, ibland efter lektionens slut, för att lärarna i lugn och ro ska kunna gå igenom det eleven behöver. För elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling har lärarna tillgång till mycket olika material och typer av uppgifter för att utmana eleverna, säger lärarna. En av de intervjuade eleverna säger dock att det är stor skillnad mellan elevernas kunskaper i elevens grupp och att hen skulle vilja fokusera mer på de delar som hen behöver för att komma vidare i sin kunskapsutveckling. Enligt rektor är individanpassning ett fokus i skolans kvalitetsarbete och något lärarna diskuterar varje vecka i sina arbetslag. Vidare säger rektorn att de ska se över och utveckla hur de arbetar med kartläggningarna av elevernas kunskaper och erfarenheter samt de individuella studieplanerna för att i än större utsträckning arbeta med individanpassning och elevernas inflytande över undervisningen.

Skolinspektionens granskning visar vidare att eleverna får möjligheter att framföra vad de tycker om undervisningen, vad de vill lära sig mer om och på vilket sätt och att lärarna sedan inkluderar elevernas synpunkter i planering och genomförande av undervisningen. Både lärare och elever beskriver att lärarna kontinuerligt frågar eleverna vad de tycker om undervisningen som ett led i att utvärdera den. Lärarna

frågar vad eleverna vill lära sig mer om och hur de vill lära sig, för att sedan gemensamt välja områden som undervisningen ska kretsa kring, berättar lärarna. Eleverna bekräftar i intervju att lärarna frågar dem om exempelvis vilken språklig förmåga de vill träna på. I den blandade C- och D-gruppen ville till exempel eleverna i C-kursen träna på att tala och eleverna i D-kursen träna på bisatser, vilket läraren såg till att de fick göra. Vidare berättar en lärare att hen låter eleverna skriva ner vad de vill träna mer på för att sedan anpassa undervisningen utifrån elevernas önskemål. Att eleverna har inflytande över undervisningen bekräftas även i de lektionsobservationer Skolinspektionen gör, då lärarna frågar eleverna vilka språkförmågor de vill träna mer på. Rektor berättar att de dessutom har identifierat det som ett utvecklingsområde att eleverna ska vara än mer delaktiga i hur lärarna planerar för undervisningen, både kring innehåll och att visa sina kunskaper.

Skolinspektionen vill poängtera vikten av att rektor och lärarna fortsätter sitt arbete gällande att utveckla individanpassning och elevernas inflytande över undervisningen, som de själva identifierat som utvecklingsområden för verksamheten.

Eleverna ges en varierad undervisning

Av granskningen framgår att lärarna planerar för och genomför en undervisning med god variation gällande arbetssätt och arbetsformer för att främja elevernas språkutveckling. Eleverna berättar att ibland har läraren en genomgång, ibland får eleverna arbeta självständigt och ibland tillsammans i klassrummet. Eleverna säger att de är nöjda med variationen och hur de får arbeta samt att de också kan vara med och påverka om de vill arbeta med uppgifterna enskilt, i par eller i grupp. En lärare berättar att de exempelvis arbetar med nyheter genom att först titta på bilden och analysera vad nyheten handlar om, därefter titta på rubriken och analysera den och sedan gå igenom texten tillsammans. Läraren berättar vidare att hen arbetar med att eleverna ska få reflektera själva, reflektera tillsammans med andra och sedan reflektera gemensamt i helgrupp. En annan lärare berättar att de använder sig av rollspel i undervisningen som ett sätt att träna olika språkliga situationer, till exempel om vad man säger om man hittar en plånbok som någon har glömt, när man ska boka tid hos läkaren för sitt barn eller vad man säger när man inte betalt ombokningsavgiften och vill boka om en tågbiljett. Ytterligare exempel lärarna ger kring hur de varierar undervisningen är när läraren visar elevs texter för alla elever på projektor och att de sedan arbetar med texten gemensamt. När eleverna befinner sig i skolans lokaler har de tillgång till en dator. Enligt inskickade dokument framgår att det för varje kurs finns en checklista över vilken digital kompetens eleverna ska uppnå. En elev berättar att hen inte hade någon kunskap om datorer innan sina studier i sfi, men att hen nu kan både skriva på datorn och skriva ut dokument. Skolinspektionens lektionsobservationer och lärares planeringar bekräftar vad både elever och lärare berättar om att lärarna planerar och genomför en

varierad undervisning gällande arbetssätt och arbetsformer, genom exempelvis lärarledda genomgångar och elevaktiviteter så som muntliga samarbetsövningar och hörövningar.

Granskningen visar vidare att lärarna använder elevernas modersmål eller annat språk som stöttning för språkutveckling i svenska. Eleverna berättar att de ibland översätter en text från sitt modersmål till svenska eller från svenska till sitt modersmål. Lärarna ger också exempel på när eleverna först får skriva en text på sitt modersmål för att sen översätta texten till svenska, och på så sätt underlätta för att skriva en mer utförlig text med ett rikare ordförråd. En lärare berättar att hen också arbetar med modersmålet genom att göra översättningar för att kunna förklara för eleverna vad olika ord betyder. Ibland ber läraren eleverna förklara hur de säger vissa meningar eller uttryck på sitt modersmål och frågar vad skillnaderna är mellan svenska och modersmålet. Det leder, enligt läraren, ofta till att fler och fler elever översätter till sitt språk och det blir ett samtal om ordet på olika språk och hur det ordet används. Vidare berättar en lärare om när läraren och eleverna hade ett samtal om när man använder orden "som" och "där", vilket på arabiska är ett ord. Lärarna säger att det är bra att jämföra språk med varandra för att hitta bättre förklaringar på när och hur ord används. Rektor bekräftar att lärarna använder sig av elevernas modersmål i undervisningen och säger att eleverna då på ett bättre sätt kan förstå hur svenska språket är uppbyggt och att modersmålet kan ge förklaringar till mönster i svenska språket.

Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv

Inom detta område granskas i vilken utsträckning undervisningens innehåll stimulerar elevernas möjligheter att utveckla en allsidig språkförmåga för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Området innefattar att eleverna ges rika möjligheter att öva på de olika språkliga förmågorna hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion och produktion samt skriftlig färdighet. De språkliga förmågorna tränas med utgångspunkt i ett innehåll som utgår från kursplanen och har anknytning till deras vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Fokus ligger på vilket innehåll eleverna möter i undervisningen och om det ger dem förutsättningar att utveckla en kommunikativ språkförmåga för olika situationer som de behöver kunna hantera. Inom området granskas även om undervisningens innehåll präglas av ett jämställdhetsperspektiv.

Skolinspektionen bedömer att arbetet inom det granskade området fungerar väl och har inte identifierat något utvecklingsområde.

Skolinspektionens granskning visar sammanfattningsvis att eleverna i hög utsträckning får ett undervisningsinnehåll som stimulerar deras möjligheter att utveckla en

allsidig språkförmåga för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv. Lärarna ger eleverna goda möjligheter att öva på samtliga språkliga förmågor, det vill säga hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion samt skriftlig färdighet. Undervisningens innehåll omfattar återkommande vardags-, samhälls- och arbetsliv. Lärare och rektor har dock själva identifierat att de exempelvis kan genomföra studiebesök på ett än mer språkutvecklande sätt. Undervisningens innehåll omfattar också studieliv men lärarna och rektorn har identifierat att de skulle vilja ta upp området studieliv än mer i undervisningen. Avslutningsvis visar granskningen att det förekommer att lärarna genomför en undervisning som ger eleverna möjlighet att reflektera över jämställdhet inom olika områden.

Eleverna ges goda möjligheter att träna på samtliga språkliga förmågor

Skolinspektionens granskning visar att lärarna ger eleverna goda möjligheter att öva på samtliga språkliga förmågor, det vill säga hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion samt skriftlig färdighet. Lektionsplaneringar, läromedel, tillsammans med Skolinspektionens lektionsobservationer samt intervjuer med lärare och elever ger en samstämmig bild av att lärarna i undervisningen arbetar med de olika språkförmågorna. Exempelvis berättar en av lärarna att hen försöker arbeta med samtliga språkliga förmågor varje lektion. Eleverna ger exempel på att de får öva både muntlig interaktion och produktion genom att ha samtal och diskussioner i helgrupp, smågrupper samt två och två, där de gör presentationer om sig själva, intervjuar varandra och går igenom vad man kan säga i olika sociala situationer. Under Skolinspektionens intervjuer och lektionsobservationer ger elever och lärare exempel på när de fått träna skriftlig färdighet genom att till exempel att skriva sms, matrecept och CV. Lärarna berättar att eleverna fått träna hörförståelse genom hörövningar från läromedel men också genom externa föreläsningar som handlat om hälsa. Läraren säger att språkförmågan höra kan vara svårare att undervisa kring i jämförelse med de övriga språkförmågorna. Eleverna har till exempel uttryckt till lärarna att det är svårare att förstå vad som sägs i situationer utanför skolan, än när läraren pratar eller svenskan som förekommer i hörövningar. I hörövningarna finns det ofta andra uttryck eller dialekter än det eleverna sedan möter på jobbet eller i affärer, berättar läraren. En annan lärare säger att hen helst tränar läsförståelse i klassrummet, trots att det digitala läromedlet innehåller många uppgifter för olika språkliga förmågor, däribland läsförståelse. Läraren menar att hen behöver säkerställa att eleverna får tillräcklig handledning i exempelvis ordförståelsen och läsförståelsen.

Undervisningen omfattar återkommande innehåll med anknytning till vardags- och samhällsliv

Granskningen visar att undervisningens innehåll återkommande omfattar både vardags- och samhällsliv. Lektionsplaneringar, läromedel, tillsammans med Skolinspektionens lektionsobservationer samt intervjuer med lärare och elever ger även en samstämmig bild av att de i undervisningen arbetar med områden med anknytning till vardags- och samhällsliv. En elev berättar att de exempelvis fått prata om sociala situationer på fritiden, såsom att bjuda över vänner på middag. De har då pratat om ord kopplade till temat samt om likheter och skillnader mellan Sverige och elevernas hemländer gällande hur en middagsbjudning kan gå till. På en av lektionerna Skolinspektionen observerar får eleverna lära sig att skriva matrecept, om olika mått, hur man skriver i imperativ och om vilka matvaror som är billiga i Sverige. Lärarna berättar att eleverna också har fått göra presentationer muntligt om vilka aktivitet man kan göra på fritiden i hemlandet och vad man kan göra i Gällivare på sin fritid. Eftersom det händer mycket i Gällivare med anledning om den stora samhällsomvandlingen (flytten från Malmberget till Gällivare) har lärarna kunnat använda autentiskt material som underlag när de tränar på att skriva insändare, berättar en lärare. För att eleverna ska få träna på att anpassa språket till olika syften och mottagare berättar lärarna att de exempelvis tränat på hur de kontaktar en läkare eller skriver ett mail till hyresvärderna och hur det kan vara lämpligt att avsluta ett mer formellt email. De har även gått igenom programpunkter för samiska veckan under en lektion och pratat om traditioner, geografi och högtider. Rektorn säger att lärarna ger eleverna verktyg och språk för att sedan kunna verka utanför skolan, till exempel genom att träna på att fylla i blanketter från Försäkringskassan. Lärarna berättar att de har pratat om demokrati i Sverige, gjort jämförelser med hur det är i hemlandet och genomfört ett studiebesök i en vallokal. Eleverna har också fått göra studiebesök i gruvorna i Malmberget, på Naturum och stadens kulturmuseum, berättar lärarna. De har sen tagit upp det i undervisningen och kopplat det till nybyggarna, samerna och historien om gruvan. En av lärarna säger dock att de skulle kunna bli bättre på att fokusera på den språkliga aktiviteten och förmågorna i samband med studiebesöken samt att använda sig av ord med anknytning till ämnet för studiebesöket. Eleverna säger att de har nytta av det språk de lär sig på sfi, både i det vardagliga livet och i samhället men att det finns ännu mer de skulle vilja lära sig. Exempelvis berättar en elev att hen skulle vilja utveckla sitt språk för att kunna berätta mer om sig själv för andra och kunna prata mer med andra människor. En annan elev berättar att hen skulle vilja kunna kommunicera med de olika statliga instanser som finns, till exempel att kunna prata med Migrationsverket.

Undervisningen innehåll har återkommande anknytning till området arbetsliv

Skolinspektionens granskning visar att undervisningens innehåll återkommande omfattar området arbetsliv och är relevant både i förhållande till de behov eleverna har samt kursplanens innehåll. Eleverna berättar att de fått diskutera sina

mål med sfi och vad de vill göra i framtiden, om de vill arbeta med det som de tidigare arbetat med eller om de vill vidareutbilda sig. Därefter har de fått skriva ner sina mål och hur de ska nå dem. Eleverna har också fått träna på att skriva personligt brev och CV. På en lektion som Skolinspektionen observerade fick eleverna se ett videoklipp med både ett gott och ett mindre gott exempel på en anställningsintervju och därigenom träna hörförståelse. Därefter diskuterade eleverna och läraren vad som gick bra och mindre bra i de två anställningsintervjuerna. Efter det fick eleverna, två och två, träna på muntlig interaktion genom att intervjua och bli intervjuade av varandra för ett jobb de skulle vilja ha i framtiden. Enligt lärarna får eleverna arbeta med yrkesbegrepp utifrån vilka arbeten eleverna har eller skulle vilja ha. Lärarna kan då väva in meningar och uttryck med anknytning till de yrken eleverna vill arbeta med framöver. Som exempel kan lärarna ta upp en mening med koppling till vården: "Den här personen behöver hjälp att sätta sig och sedan att resa sig". Då pratar de både om orden, hur dialoger kan ske och uttrycken i språket, berättar en lärare. De har också i undervisningen, enligt lärarna, pratat om kränkningar och diskriminering på arbetsplatser. Eleverna har då fått träna läsförståelse med hjälp av information från diskrimineringsombudsmannens hemsida tillsammans med bildstöd om vad en kränkning kan vara. Enligt eleverna har de nytta av vad de lär sig på sfi i arbetslivet.

Eleverna ges ett undervisningsinnehåll med koppling till området studieliv

Granskningen visar att undervisningens innehåll även omfattar studieliv, men att rektorn och lärarna ändå har identifierat att de kan utveckla undervisningen ytterligare med anknytning till området. Några elever berättar att lärarna har pratat om vad de kan studera efter att de är klara med sfi. Eleverna berättar att de fått diskutera sina mål med sfi och om de vill vidareutbilda sig. En lärare säger att de i undervisningen har pratat om vilka olika ämnen eleverna har läst under sin tidigare skolgång och vilka ämnen som finns i det svenska skolsystemet. Eleverna fick då i uppgift att välja ut det skolämne som de tyckte var viktigast och motivera valet och knyta det till sin tidigare skolgång, berättar en lärare. Eleverna har också fått arbeta med ord kopplat till kommande studier, för de elever som vill studera vidare, berättar en annan lärare. Läraren berättar vidare att hen visat hemsidan *antagning.se* för att träna läsförståelse och demonstrera hur man gör för att söka till högskola och universitet. Lärarna har även förklarat hur sfi är uppbyggt och hur hela skolsystemet i Sverige fungerar, från förskola till universitet samt hur man som förälder kan kommunicera med sina barns skola, berättar lärarna. Eleverna har, enligt lärarna, också fått skriva om sina egna erfarenheter från sin skolgång och hur de upplevde skolan i hemlandet. En av lärarna säger att det är lättare att undervisa om området arbetsliv än om studieliv och att de skulle vilja ta upp området studieliv mer i undervisningen. Rektorn berättar att studieliv och fortsatta studier är det området som inte finns lika tydligt representerat i läromedlen och andra material. Vidare säger lärarna att de behöver analysera den undervisning de bedriver för att

bedöma om de olika områdena vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv finns representerade i relation till de språkliga förmågorna hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion och produktion samt skriftlig färdighet. Det kontinuerliga intaget kan leda till att det är extra viktigt att ha en överblick kring när, hur och varför de arbetar med de olika språkliga förmågorna i relation till olika teman. Läraren säger att de behöver tydliggöra för sig själva vilka teman de arbetar med när, så att alla elever får det de behöver.

Eleverna ges vissa möjligheter att reflektera över jämställdhet

I granskningen framkommer att det förekommer att lärarna genomför en undervisning som ger eleverna möjlighet att reflektera över jämställdhet inom olika områden. Både lärare och elever berättar att de har haft uppgifter där de pratat om att kvinnor och män kan arbeta med samma yrken och att de i undervisningen även tittat på könsuppdelad statistik. De har också haft uppgifter där de har diskuterat hur könsroller kan skilja sig åt mellan olika länder i olika situationer, exempelvis när man äter middag på restaurang. Vidare berättar en lärare att de i undervisningen pratat om internationella kvinnodagen och löneskillnaderna mellan könen. Läraren har då bland annat använt sig av en nyhetssida på lätt svenska, som autentiskt material. Lärarna berättar att eftersom många elever också är föräldrar kan det leda till att de har samtalsuppgifter om föräldraskap och jämställdhet. Rektorn bekräftar att samtal om jämställdhet kommer upp spontant i undervisningen hela tiden.

På Skolinspektionens vägnar

X Ingrid Jerkeman

Beslutsfattare
Signerat av: Ingrid Jerkeman

X Ann Edvinsson

Föredragande
Signerat av: Ann Edvinsson

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även Matilda Yvede deltagit.

Bilaga 1: Bakgrundsuppgifter

Granskningen av undervisningen inom kommunal vuxenutbildning i sfi har genomförts vid Lapplands lärcentra, den 25-27 oktober 2022 av utredarna Ann Edvinsson och Matilda Yvede.

Huvudman för utbildningen är Lapplands kommunalförbund. Huvudmannen bedriver utbildningen i egen regi.

I verksamheten finns totalt 94 elever. I denna granskning har endast undervisning på kurs C och D inom studieväg 2 och 3 ingått. I denna verksamhet har utbildning som bedrivs som närundervisning granskats. Totalt finns 53 elever på de studievägar och kurser som ingått i granskningen.

Bilaga 2: Underlag för bedömning tematisk kvalitetsgranskning

---

Vid granskningen inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Bedömningar i detta beslut grundar sig på:

- Tre lektionsobservationer
- Tre intervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En intervju med rektor
- Studier av dokument som begärts in från rektorn samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella verksamheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från granskningen för faktakontroll.

Områden i granskningen

Område 1: Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål.

Område 2: Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av framtagna kvalitetskriterier, vilka är utformade i enlighet med författningar, forskning och beprövad erfarenhet.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/aktuellt/granskningar-pa-gang/undervisning-i-svenska-for-invandrare-sfi/>

Bilaga 3: Författningsstöd

Område 1: Undervisning utifrån elevernas behov, förutsättningar och mål

Författningsstöd

1 kap. 3-4 §§, 2 kap. 35 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 9 §, 20 kap. 2 och 8 §§ skollagen (2010:800)

2 kap. 16 och 17a §§ förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning

Förordningen (SKOLFS 2012:101) om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12), 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, Perspektiv i utbildningen, Kunskaper och kompetenser, Utveckling av vuxenutbildningens verksamheter

2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2017:91) om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Område 2: Ett undervisningsinnehåll för kommunikation och deltagande i vardags-, samhälls-, studie- och arbetsliv

Författningsstöd

1 kap. 3-5 §§, 2 kap. 35 §, 3 kap. 2 §, 20 kap. 2 § skollagen

Lvux 12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Grundläggande värden, En likvärdig utbildning, Perspektiv i utbildningen, Kunskaper och kompetenser, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.4 Rektorns ansvar

Skolverkets föreskrifter om kursplan för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare

Redovisning av uppdrag lämnade till vuxenutbildningschef från vuxenutbildningsutskottet 2022

Vuxenutbildningsutskott 2022 02 17

Vuxenutbildningsutskottet beslutar	Verkställt	Kommentar
2022-1, §35 Redovisning behovsdialog och beslut om kursutbud för yrkesvux Att enligt förslag ta beslut om utbildningsutbud på yrkesvux	JA	
2022-2 § 38 Antagning yrkesförare Att anta de 4 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare persontransport-buss. Att anta de 22 behörigt sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare godstransport.	JA	
2022-3 §39 Avbrott SFI elev Att utbildningen i SFI ska upphöra från 31 mars 2022 för ovan nämnda elev då eleven inte gör tillfredställande framsteg och saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.	JA	
2022-4 §42 Skyddad yrkestitel undersköterska samt information om äldreomsorgslyftet Att uppdra åt lärcentra att ta fram en metod för validering mot vårdbiträde i LC regi. Att ta fram och delge ett material åt kommunerna hur man kan studera och validera till undersköterska i kombination med arbete samt möjlighet till stöd i studiehörna.	PÅGÅR	

Vuxenutbildningsutskott 2022 05 24

Vuxenutbildningsutskottet beslutar	Verkställt	Kommentar
2022-5, §51 Antagning distributionselektriker Att senarelägga beslut av antagning pga. för få sökande. -Att uppdra åt vuxenutbildningschefen att ta beslut om slutlig antagning utifrån den aktuella sökbilden den 15 juni.	JA	
2022-6 §52 Antagning yrkesförare Att anta de 7 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare persontransport buss om erforderliga beslut om statsbidrag tas av Skolverket. Att anta de 14 behöriga sökande preliminärt till utbildningen yrkesförare godstransport – lastbil om erforderliga beslut om statsbidrag tas av Skolverket.	JA	
2022-7 §53 Antagning vårdbiträde Att anta de 17 sökande	JA	
2022-8 §54 Granskning BMI Att uppdra åt Lapplands Lärcentra att arbeta utifrån framtagna åtgärder utifrån tillsynens beslut.	JA	
2022-9 §57 Avbrott SFI elev Att utbildningen i SFI ska upphöra från 10 juni 2022 för ovan nämnda elev då eleven inte gör tillfredställande framsteg och saknar förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.	JA	

Vuxenutbildningsutskott 2022 11 25

Vuxenutbildningsutskottet beslutar	Verkställt	Kommentar
2022-10 §66 Skolinspektionen Gällivare Att vid nästkommande möte få ta del av inspektionens yttrande angående inspektionen av LC Gällivare	JA	

